

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

2 de Militia armata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

quem casum fortuitum officiarum principis, officium suum minus implere poterant, & eis coadiutores dabantur, eamque casu militiam dictam in alios transferre licebat, ut tradit L. Aelius Taurinus lib. de militiis, ex casu, ad Antonium Augustinum. Quod Arcadius Casar sua constitutione late explicauit in l. fin. de proximis factorum seruior, lib. 12. C. tit. 19.

¶ Postumus ¶ istis adiungere honorariam militiam, quae circa cingulum militiae conceditur. Quales & milites seu equites princeps facit togatos, amplexu vel alio modo seu codicillis: qui videntur milites ostentationis dicti apud Lampridium in Alex. nempe ostentationis causa & honoris gratia facti, milites.

De Militia armata. Cap. 2.

- 1 Militia armata qua.
- 2 Bella & pugna unde oriuntur.
- 3 Bellorum leges a iure gentium quare possit aut recepta. eod. Hostis quis. eod. Prado quis. eod.
- 4 Bellum ex quibus causis iustum sit, & 7. 11. 13. Bellum quomodo solemniter indicatur. eod.
- 5 Pugna initii faciendi signa ante inuentionem tubae. Fax proiecta initium pugnae dabit. eod.
- 6 Heraux seu caduceatores Gallici, & eorum munus.
- 7 Sacerdotes in exercitu instructio pugnantibus cur aderant apud Iudaeos.
- 8 Pax belli finalis, causa, & obedientia.
- 9 Milites in institutione rerum pub. additi quare ceteris.
- 10 Gladii potestas magistratum.
- 11 Armata imperat & regis.
- 12 Homicidio excusatur, qui interimit auctore lege, vel iubente principe.

Militia ¶ corporalis, & armata, a qua milites, armati dicti, §. qui quis autem quibus modis natur. offic. legit. coll. lib. 6. tit. 1. est, cum armis corporalibus extrinsecus, vel cominus vel eminus certatur: quamuis in ea plurimum ingenium valeat, cum non tantum vi corporis, sed virtute animi militia procedat, Salustius in iur. in. contra. Catil. De qua nunc dicendum, & de eius militi, qui & a iure nomine armatae militiae, a superioribus distinguntur. l. item miles qui, de re iud. in P.

¶ Pugna um ¶ seu bellorum & controuersiarum fontem ex concupiscentiis hominum & malitiis procedere notant sacrae literae. d. Iac. c. 4. & iuris prudentia nostrae auctores, l. properandum, C. de iudic. c. forus. de verb. sign. Bella autem legitima a iure gentium inducta, ut ab eodem dicitur gentes, regna condita, agris termini positi, l. ex hoc iure, de iustit. & iur. in l. i. ius autem gentium, eod. tit. apud Iustin. Nec tamen bellum quippe se iuris esse alicuius, sed de eorum belli leges: bellum dico per abeluis, & ferino quodam ingenio manat, & inde dictum autumat Festus, & innuit Cicero lib. 1. offic. Imo maiori immanitate peccant in eo homines. quam fere rationis expertes: neque enim vniquam inter se leones, aut inter se diacones, qualia homines bella inter se gesserunt. De Augustin. lib. 12. de ciuit. Dei, cap. 22. Animalia enim cum suo genere pacifice degunt, congregantur, & stant contra dissimilia. Et, ut ait Xenophon. ἐν τῷ ἴσθμῳ, εἰς ἑλὴν δὲ κείνῃ ἀναδύει τὸ τῶν ἀνθρώπων, πάλαι μὲν ἄνευ μάχης. Pax videtur esse homini maximum bonum, bellum magnum malum: quia ab illa duplex, animi tranquillitate, quam Democritus summam felicitatem statuit, & alii Stoici concordiam, homines auocet. Et imperio, ut ait Cornelius Tacitus, utendum non est. vbi legibus agi potest, lib. 3. annal. Quamobrem in hac corrupta hominum natura, quae ad dissentendum prona est, l. cum pater. §. dulcissimis, de legat. 2. & facile temere concitatur, aliquo modo consensu publico gentium prospectum est. Et leges iusti vel iniusti belli, & modus inferendi adiectus, secundum quae tantum liceat. Sic Vlpianus. Hostes, inquit, sunt, quibus bellum a publico populo Romanus decreuit, vel si populo Romano. Ceteri vero sunt latrones, & praedones. l. p. l. hostes 2. de capti. & postlim. reuersi. lib. 49. P. tit. 15. Quod sequitur Pomponius, l. hostes 1. 3. de verb. sign. lib. 50. P. tit. 16. Ita Cicero tradit, lib. 2. offic. pyratam non esse perduellionis nomine comprehensum, id est, non esse hostem, cum quo bellum definitum, sed communem omnium esse hostem. Vocabant enim antiqui, quos nos hostes dicimus perduelliones, & latrones, hostes, l. br. primo. offic. Caus. l. quos nos hostes, 234. de verb. sign. P.

¶ Marcus ¶ Tullius Cicero lib. 1. offic. belli aequitatem sanctif-

sime faciali populi Romani iure praescriptam scribit: ex quo intelligi possit, nullum bellum esse iustum, nisi quod aut prozebus repetendis geratur, & ante denuntiatum, aut indictum sit. L. Aelius in 1. quoque & Feneffella. c. 9. de sacerdotiis, de forma belliper facialem indicendi tradunt, quae fiebat verbis conceptis, immisso in hostes telo vel hasta sanguine infecta. quibus & testimonium adferunt, Gellius lib. 16. c. 4. Dionysius Halicarnassensis, lib. 2. Histor. Rom. Plutarchus, Probem. 62. Atque inter militaria iura haec in pontificis sanctionibus. can. ius militare, 1. dist. in. belli inferendi inuenitur solemnitas, foederis faciendi nexus, signo dato egressio in hostes vel pugnae commissio, signo dato receptio. Flagitii militaris disciplina, stipendiorum modus, dignitatis gradus, praemiorum honor, praedae diuisio, referuata principis portione.

¶ Erant ¶ & ante pugnae congressum publicae quaedam, & inuolat quaedam caeremoniae: ut ante vnum recepta in bellis tubae, moris erat, ut vates ante praecederet, lauro coronatus, ac facem gestans ab hoc vim belli vtrique abstinebant. Talem vocabant τρυφῆς, unde & proueibium, nec ignifer quidem reliquus factus, Gellius lib. 3. ca. 5. Quod & colligitur ex Euripide, in Phoenissis actus 5. dum agit de concursu, & certamine Etheoclis & Polyneicis fratrum.

Ἐπεὶ δὲ ἀπέθνη πύρος ὄρ τρυφῆς λυκίης
Σάλλιγγ' ἢ χυρὸν σήμα φωνῆς μάχης,
Ἥθεον εὐρυμυθεῖον ἀλλήλοισι σπῆ,

Id est:

Vbi autem missa fax esset, ceu Tyrsenica
Tuba clangor, signum cruenti praelii,
Seuo impetu ruerunt in se inimicos.

Narrat & eodem loco Euripides, eosdem ante pugnam in proinctu & suos deos orasse. Antonius Panormitanus, lib. 3. de edict. & fact. Alphon. c. 35. autem bellum indici etiam solitum per ferream chirothecam tradit. Ammianus Marcellinus, lib. 19. alterius signi meminit, dum agit de oppugnatione Amidae ciuitatis Romanorum facta a Grimbate Chorum rege cum Persis. Vix inquit, vbi Grimabates hastam infectam sanguine ritu patrio, nostrique more coniecerunt faciales, armis exercitus concrepans, inuoluit in muros. Cum belli fidem dabant inter se Galli, vel datis obfidibus peragebant, vel exacto iureiurando & dato ab omnibus collatis signis militariibus, quae erat more eorum, ut ait Iulius Casar, grauissima caeremonia, ne factio initio belli a reliquis defereretur, lib. 7. Commen. de bello Gall. L. Aelius ait apud antiquos ex consensu morem indicendi bellum, lib. 1. ab verb. cond. fuisse per facialem hastam ferratam aut sanguineam praestita ad fines hostium ferentem, & non minus quam tribus puberibus praesentibus dicentem, Quod populi priscorum Latinorum, hominesque, prisci Latini populo Romano Quirinum bellum fecerunt, deliquerunt. Quod populus Romanus Quiritium bellum cum priscis iussit esse, seu maius populi Romani Quirinum censuit, consensit, conseruit, ut bellum cum priscis Latinis fieret: ob eam rem ego populusque Romanus, populo priscorum Latinorum, hominibusque priscis Latinis bellum indico facioque. Quod vbi dixisset, hastam in fines eorum emittit. Additque L. Aelius. Hoc tum modo, ab Latinis repetitis res, & bellum indictum, moremque cum posteris accepisset, hoc idem refert Feneffella, lib. de sacerdotiis, cap. 9. ex L. Aelio 1. Plutarch. Problema. 62. Dionys. Halicarn. in 2. Gellius ex Cincio, De re militari, libro refert, facialem populi Romani, bellum indicentem hostibus, telumque in agum eorum iacentem, ita loquutum: Quod populus Hermundulus, hominesque populi Hermunduli bellum fecere, deliquereque, quodque populus Romanus Hermundulo, hominibusque Hermundulis bellum indico facioque, Gellius, lib. 16. c. 4. Sallustius namque addit senatum decreuisse suo populi que iniussu nullum potuisse foedus fieri, in bello Jugurthino.

¶ Caduceatores ¶ seu Faciales Gallici, Heraldici dicuntur regis, quibus mos est gestandi pacis tempore spinter & armillam: in praeliis autem paludamentum, quod eos tutos reddit ab omni iniuria. Ii omen a quadam prouincia accipiunt singuli, ut heraldus Aquitaniae, heraldus Normaniae, &c. Hos in verba principis adigi, immunes esse, monomachiis & decursionibus interesse oportet. Denique si de pace incunda agitur, si induciae petuntur, si bellum indicitur, petaslati caduceatores ii mittuntur, per hos maxima quaque negotia gerit etiam consueuerunt. Si de leuioribus agatur, per tympanitas & tubicines id expeditur, habentque isti heraldi, & facialis Romanorum & patris patri-

